ОБЩИНСКИ ПЛАН

ЗА МЛАДЕЖТА В ОБЩИНА ВЪЛЧЕДРЪМ

2022 година

УВОД

Общинският план за младежта на Община Вълчедръм за 2021 г. се изготвя в изпълнение и съответствие на чл. 16 от Закона за младежта и Национална стратегия за младежта 2021 – 2030 г. Тези два документа формират държавната политика за младите хора в съответствие с целите и приоритетите за тяхното развитие. Планът очертава общинската политика в младежката област, представя анализ на текущото състояние и потребностите на младите хора, както и действия, които трябва да бъдат предприети. Той цели създаването на възможности за пълноценно развитие на младите хора, изграждане на активна гражданска позиция у тях и включването им в процеса на вземане на решения.

В Общинския план за младежта са очертани всички дейности, инициативи и проекти на активните млади хора от общината.

Изминалата 2021 г. бе година на предизвикателства заради усложнената епидемична обстановка и COVID-19 кризата, което изправи всички ни, включително и младежите пред изпитания и справяне с последиците от пандемията.

ЦЕЛЕВА ГРУПА

Дейностите в Плана са насочени към подрастващите и младите хора на възраст между 15 и 29 години, организирани или не в различни структури, без оглед на тяхната расова, етническа, национална, социална и културна принадлежност.

I. АНАЛИЗ НА ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВАТА ПРЕД МЛАДЕЖТА

1. Демографска характеристика

Община Вълчедръм се състои от 11 населени места, от които 1 град и 10 села. По данни на Национална база данни „Население“ към 31.12.2021 г. населението по настоящ адрес на община Вълчедръм е общо 8 686 души, а населението по настоящ адрес само на гр. Вълчедръм е 3 198 души. Броят на младите хора в общината от 15 до 29-годишна възраст е приблизително 1 570 души.

Основната характеристика на младежката общност в Община Вълчедръм, както и предизвикателствата пред нея, не са по-различни от тези на младежите по принцип в национален мащаб. Характеристиката и дефинирането на предизвикателствата, определени в Националната стратегия, са присъщи и определящи поведението и житейската ориентация на младежите и от община. Стремежът към независимост и самореализация е доминираща черта сред младите хора в общината ни. За съжаление голяма част от тях са социално и икономически зависими от семействата си. През последните години се наблюдава засилване на желанието за емиграция особено сред младежи с по-ниско образование. Високообразованите млади хора от общината не правят изключение от общата тенденция да търсят реализация в големите градове на България, а част от тях и в чужбина. Голяма част от младите хора над 18 години проявяват интерес към временна трудова миграция в чужбина, те са преди всичко със средно образование и/ или без трудова квалификация. В Община Вълчедръм няма добре развито представителство на различни структури и форми на младежки организации, но широкият обхват на проблемите, които засягат младите хора, налага прилагането на многосекторен подход в изпълнението на плана. Основна цел е подобряване качеството им на живот и на условията за успех на всеки млад човек.

2. Образование, професионално ориентиране и реализация

Формално учене

В община Вълчедръм има добре функционираща система за предучилищно и училищно образование, възпитание и личностна подкрепа, които се осигуряват в детските градини и училищата. Образователната система е добре организирана, обезпечена с кадри и материалнотехническа база и осигурява общообразователната и професионална подготовка на учащите се. Наличната мрежа от учебни заведения е с оптимизирана структура, съобразена с действащите законови и подзаконови документи и нормативи и с местните, държавни и европейски стратегии за развитие на образованието. Развитието на демографските процеси на територията на общината се отразяват негативно върху мрежата от учебни заведения.

На територията на Община Вълчедръм има 5 общински училища, разпределени по следния начин: 1 Професионална гимназия „Димитър Маринов“, гр. Вълчедръм; 1 средно училище „Христо Ботев“, с. Долни Цибър“ и 3 основни училища, както следва: Първо основно училище „Васил Левски“, гр. Вълчедръм; Второ основно училище „Иван Вазов“, гр. Вълчедръм и Основно училище „Д-р Петър Берон“, с. Септемврийци. От учебната 2021/2022 г. Второ основно училище „Иван Вазов“, гр. Вълчедръм е иновативно училище, т.е. с нова образователна парадигма, чрез която учениците ще подобрят образователните си резултати и ще повишат критичното мислене и творчество чрез иновативни образователни процеси, методи на преподаване, училищно лидерство и учебни стратегии.

През 2021 г. със Заповед № РД 14-57/08.09.2021 г. на Министъра на образованието и науката, поради липса на ученици, е закрито Основно училище „Христо Ботев“, с. Златия.

Професионалното обучение е съобразено със спецификата на местната икономика, като продължава да се търси по-тясно обвързване на профилираните паралелки с икономическите приоритети на общината и търсенето на пазара на труда. Оптимизирането на училищната мрежа следва да създаде предпоставки за финансиране на професионални училища, защитени професии, съобразно потребностите на общината, както и с внедряване на обучение чрез работа (дуално обучение). Т.е. наложителни са мерки за стимулиране на обучението по търсените на пазара на труда професии, степен на квалификациите, съобразно степента на развитие на местната икономика и заявените инвестиционни намерения, като продължава политиката за достъп до образование на учениците от специфични целеви групи. Важна тема засягаща професионалното образование е дуалното обучение, интересът към тази форма на обучение с практика е изключително голям.

Много от училищата в община Вълчедръм работят по проекти, което дава възможност на учениците за реализиране на връзката между теоретичните знания и практическата дейност, за свързване на обучението с техния реален житейски и познавателен опит, за осъществяване на пълноценна социализация и за ориентиране в съществуващата информационна среда като необходими компетентности на съвременната личност.

Неформално учене

На територията на община Вълчедръм функционира Център за подкрепа за личностно развитие – Обединен детски комплекс - Вълчедръм (ЦПЛР-ОДК), към който развиват дейност 9 групи в направления „Изкуство“ и „Спорт“.

ЦПЛР-ОДК обхваща децата и младежите през свободното им време, като провежда образователна, възпитателна и културна дейност. Той е център за неформално общуване на деца с общи интереси, за стимулиране на творческия им потенциал, за насърчаване на детската индивидуалност към самоизява.

3. Младежка заетост

На територията на община Вълчедръм работи Дирекция „Бюро по труда“ (ДБТ) – към Агенция по заетостта, където трудови посредници оказват методическа подкрепа, извършват професионално консултиране и насочване към свободни работни места на регистрираните младежи. През изминалата година младежите продължаваха да бъдат приоритетна целева група на пазара на труда.

Намаляването на работната сила е фактор силно ограничаващ икономическия растеж на община Вълчедръм. Друг такъв фактор е ниската икономическа активност на населението в активна трудоспособна възраст. Причините за ниските коефициенти на икономическа активност и заетост в общината, освен демографската криза, са слабата инвестиционна активност, липсата на работни места и най-вече несъответствието между професионалната квалификация на свободната работна сила и пазара на труда.

Несъответствието между предлаганите и търсените квалификации е очевидно предимно в следните групи: незавършилите училище, млади хора, завършващи средно образование и тези без или с много ниско ниво на професионална квалификация. Това несъответствие се наблюдава също така в групите от хора с образование и професионални квалификации, но без стаж, както и в групата на продължително безработните. Бързо нарастват нуждите от квалифицирана работна ръка, свързани с въвеждането и използването на нови производствени, информационни и комуникационни технологии. В същото време младите квалифицирани кадри предпочитат да напуснат родните места и да работят в големи градове у нас или в чужбина. Пазарът на труда изпитва остър недостиг на квалифицирани кадри, а в същото време безработицата сред лицата без образование и квалификация остава сравнително висока.

За намаляване процента на безработицата сред младите хора е прилагана предимно субсидирана заетост – по национални, регионални програми и мерки по Закона за насърчаване на заетостта, както и включване по Оперативната програма „Развитие на човешките ресурси”, субсидирана по линия на Европейския съюз, като са реализирани дейности по оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и проект „Младежка заетост”.

4. Достъп до информация и услуги

Община Вълчедръм предоставя на своите младежи достъп до информация и услуги чрез няколко източника:

- Читалищата на територията на общината са 10;
- Общинска администрация е на разположение на младите хора чрез „Център за административно обслужване“ към Община Вълчедръм.

Към читалищата няма действащи школи, кръжоци и клубове. Към някои от тях функционират самодейни състави и групи за автентичен български фолклор, танцови формации, вокални групи.

5. Здравословен начин на живот

Ниво на информираност и придобити умения и знания за здравословен начин на живот

В регистрираните здравни кабинети в детски градини и училища в община Вълчедръм медицинските специалисти работят съвместно с Регионална здравна инспекция (РЗИ) и оказват първа долекарска медицинска помощ на децата и учениците.

Ежегодно се изнасят лекции от здравни специалисти, относно здравословния начин на живот и хранене. В превенция на тютюнопушенето и употребата на алкохолни и наркотични вещества се провеждат ежегодно информационни кампании.

Детско и ученическо здравеопазване

Подобряване дейността на здравните кабинети в детските градини и училища. Осигуряване на условия за промоция на здравето и профилактика на болестите.

Всяко училище и детска градина на територията на община Вълчедръм има осигурен медицински специалист.

Млади хора, практикуващи спортни дейности

В община Вълчедръм са създадени условия за практикуване на физически упражнения и спорт. Наличната спортна база, включително и спортните площадки в училищата, са на разположение за ползване от цялото население. Осигурен е свободен достъп до спортните обекти за учениците през свободното им от учебни занятия време. Масовият спорт в общината е застъпен основно в училища и детски градини, като по-широко участие на граждани има при провеждането на Деня на българския спорт и професионалния празник на работещите в сферата на спорта. Има възможност за използване на откритата спортна база (стадион и баскетболна площадка) за масово спортуване.

Община Вълчедръм работи активно за създаване на все повече нови места за отдих и спорт, на които младите хора да прекарват свободното си време по ползотворен начин.

6. Достъп до социални услуги

Община Вълчедръм работи усилено в посока разширяване на социалните услуги. По отношение ефективност, качество, достатъчност на предоставяните социални услуги може да се каже, че същите покриват основните потребности на потребителите, както и техните очаквания за подкрепата. Условията и материалната база са подходящи, както за предоставяните дейности, така и за целевите групи.

7. Ролята на младите в превенцията на престъпността

В Община Вълчедръм действа местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетни и непълнолетни лица (МКБППМН). В МКБППМН действат трима обществени възпитатели, които работят за коригиране на поведението на деца с противообществени прояви, в основа на тяхната дейност е индивидуално-възпитателната работа с малолетни и непълнолетни, извършили противообществени прояви, с непълнолетни, извършили престъпления и освободени от наказателна

отговорност; с малолетни и непълнолетни, поставени в неблагоприятни условия на живот, развитие и възпитание. МКБППМН работи активно с училищните комисии за първична превенция. МКБППМН реализира превантивни дейности, беседи и инициативи на теми, свързани със различни зависимости, сексуално здраве, насилие и други.

8. Младите хора в малките населени места и селските райони

Професионална и социална реализация на младите хора в малките населени места:

- Към Община Вълчедръм работят здравни медиатори, които организират срещи в малките населени места от общината, за да се срещат с неактивни млади хора, които не учат, не работят и не са регистрирани в ДБТ;
- На територията на общината не малък брой младежи, организирани в различни групи по интереси, творят и се развиват. Голям е броят на младежките формации в читалищата, творящи в областите автентичен фолклор, театрални студия, футбол и др.

9. Управление на младежката политика

Младите хора предпочитат да се изявяват в неформални среди – събирания с приятели, спортни мероприятия, клубове, интернет форуми и чатове. Те проявяват активност по теми, значими предимно за младите, които засягат чувството им на справедливост. Много младежи с готовност се включват в инициативи, свързани с опазване на околната среда – засаждане на дръвчета, почистване на терени, участие в провеждане на събития, както и в доброволчески инициативи.

II. ПРИОРИТЕТИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ

Реализирането на общинският план за младежта се базира на дефинираната визия: Младите хора ще развиват капацитет да използват целия спектър от обществени възможности за физическо, емоционално и социално развитие, образование и здраве, базирани на техните отговорности, права, индивидуалност, безопасност, потребности и интереси. Младите хора ще бъдат подготвени да постигат пълния си потенциал като граждани. Те трябва да бъдат уважавани членове на обществото, чиито постижения и принос се оценяват по достойнство, което означава обществото да приеме младежите положително, а не като проблем за разрешаване.

За постигането на тази визия се поставя следната стратегическа цел: Създаване на устойчиви механизми за подкрепа и мобилизиране на потенциала на младите хора да участват активно в живота на общината и да допринесат за развитието на града.

Цели:

Цел 1: Насърчаване на неформалното обучение;

Цел 2: Насърчаване на заетостта и подкрепата за млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs);

Цел 3: Насърчаване на ангажираността, участието и овластяването на младите хора;

Цел 4: Развитие и утвърждаване на младежката работа в национален мащаб;

Цел 5: Свързаност, толерантност и европейска принадлежност;

Цел 6: Насърчаване на здравословен и природощадящ начин на живот;

Цел 7: Насърчаване на културата и творчеството сред младите.

Основни задачи за постигане на стратегическите цели са:

Задача 1: Качествено формално и неформално образование, гарантиращо умения за успешна житейска и професионална реализация;

Задача 2: Устойчива заетост и насърчаване на младежкото предприемачество;

Задача 3: Висока гражданска активност и участие на младите хора в живота на общината и региона;

Задача 4: Свързаност между младите хора, общуване, разбиране и толерантност;

Задача 5: Равнопоставен и гарантиран достъп до информация и услуги;

Задача 6: Осигуряване на добро физическо и психично здраве;

Задача 7: Формиране на екологична култура и опазване на околната среда;

Задача 8: Организиране на свободното време, творчество и култура;

Задача 9: Равен шанс за развитие на младите хора от малките населени места;

Задача 10: Равен шанс за развитие на младите хора в неравностойно положение.

III. ДЕЙНОСТИ ПО ПРИОРИТЕТИ

Оперативна цел 1.1: Повишаване на достъпа до неформално обучение за развитие на ключови компетентности			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Провеждане на информационни срещи с цел запознаване на младите хора с възможностите за намиране на работно място	Целогодишно	Общинска администрация, Бюро по труда	Не е необходимо
Оперативна цел 1.2: Повишаване на качеството на неформално обучение			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Обявяване на конкурси /за доброволческа инициатива, есе, презентация, снимки, рисунка/ сред младите хора в община Вълчедръм.	Май 2022 г. Октомври 2022 г.	Общинска администрация, ЦПЛР – ОДК	Бюджетите на отделните институции
Оперативна цел 2.1: Насърчаване на заетостта на младите хора			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Идентифициране от специалист и активиране от здравните медиатори на неработещи и неучещи младежи и информиране за услугите, предоставяни в Бюрата по труда след регистрация.	Целогодишно	Общинска администрация, Бюро по труда	Не е необходимо
Обучение за придобиване на професионална квалификация и/или ключови компетентности, търсени на пазара на труда	Целогодишно	Образователни институции, Бюро по труда	Не е необходимо

Оперативна цел 2.2: Насърчаване на включването в образование и заетост на млади хора, които не учат, не работят и не се обучават (NEETs)			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Активиране на младежите за включването им в заетост, чиракуване, стажуване или обучение.	Целогодишно	Общинска администрация, Бюро по труда	Не е необходимо
Предоставяне на професионално ориентиране и мотивиране.	Целогодишно	Общинска администрация, Бюро по труда	Не е необходимо
Оперативна цел 3.1: Повишаване на нивото на гражданска ангажираност на младите хора			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Популяризиране творческите заложби на младите хора.	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация, Народни читалища	Бюджетите на отделните институции
Оперативна цел 3.2: Повишаване на нивото на овластяване и качествено участие на младите хора в процесите на вземане на решения на местно, национално и европейско ниво			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Обучение на тема «Кариерно Ориентиране».	Април 2022 г.	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 3.3: Осигуряване на подкрепяща среда за младежките организации и популяризиране на ползи от тяхната работа.			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Доброволчески възможности за младите хора. Обучение на тема "Защита от бедствия и аварии".	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Коледен благотворителен базар.	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Популяризиране на благотворителността.	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 4.1: Създаване на механизъм за разпознаване и развитие на младежка работа и разпространението ѝ			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Подкрепа на младежки инициативи	Целогодишно	Общинска администрация,	Бюджетите на отделните

		Образователни институции, Кметове на кметства	институции
Оперативна цел 4.2: Насърчаване на иновативни подходи в младежката работа			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Училищни и общински информационно-обучителни събития. Провеждане на училищни кампании за насърчаване на младежите.	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 5.1: Насърчаване на социалното включване на младите хора от уязвими групи			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Организиране на стажантски програми за придобиване на административни умения и управленски опит в публичния сектор.	Целогодишно	Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 5.2: Насърчаване на толерантност и ненасилие, превенция на агресия сред младите хора, включително и в онлайн пространствата			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Провеждане на кампании за превенция на трафика на хора и опасностите в Интернет пространството.	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Провеждане на кръгла маса на тема „Младежката агресия – мит или реалност”	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 5.3: Засилване на чувство за принадлежността към ЕС и споделяне на европейските ценности			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Информационни срещи за запознаване на младежите за начините и условията за кандидатстване по Европейски програми	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 6.1: Създаване на условия и насърчаване на младите хора към здравословен начин на живот, здравословно хранене, физическа активност и спорт			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Стимулиране на детския и младежки спорт и туризъм.	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо

Създаване на условия за спорт и отдих на активните младежи и жители на община Вълчедръм.	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Организиране на спортни мероприятия от Спортен календар на Община Вълчедръм 2022 г.	Целогодишно	Образователни институции, Народни читалища, Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 6.2:Превенция на проблеми, свързани с психичното здраве на младите хора			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Инициатива за възрастова толерантност между поколенията.	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 6.3: Превенция на проблеми, свързани със сексуалното и репродуктивно здраве на младите хора			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Информация по въпросите за сексуалното и репродуктивно здраве, превенция на болести, предавани по полов път. Общински инициативи - седмица на здравословното хранене - дискусии, демонстрации.	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 6.4: Постигане на осъзната промяна в мисленето и поведението на младите хора по отношение на опазване на околната среда			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Информационна кампания за популяризиране на местното самоуправление и местната администрация.	Целогодишно	Общинска администрация	Не е необходимо
Отбелязване на Световния ден на Земята – почистване на градски площи и детски площадки. Забавни интерактивни тематични игри.	Април 2022 г.	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Оперативна цел 7.1: Повишаване на достъпа до култура и нивото на културно участие на младите хора			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**
Привличане на младежи в дейността на читалищата в общината.	Целогодишно	Общинска администрация, Народни читалища	Не е необходимо
Оперативна цел 7.2: Насърчаване на лични творчески умения			
Дейност	**Срок**	**Отговорна институция**	**Финансиране**

Подпомагане реализирането на младежки инициативи и кампании	Целогодишно	Образователни институции, Общинска администрация	Не е необходимо
Организиране на празници и отбелязване на събития от Културен календар на Община Вълчедръм 2022 г.	Целогодишно	Образователни институции, Народни читалища, Общинска администрация	Не е необходимо

Заложените инициативи, кампании и проекти за 2022 г. включват приоритети и цели, които ще допринесат за сплотяване на младежите, опознаването им, подобряване на комуникативността и работата им в екип.

IV. ОРГАНИЗАЦИЯ И КООРДИНАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Изключително важно за ефективното изпълнение на Плана е организацията и координацията на дейностите и оперативното взаимодействие между:

- Министерство на образованието и науката;
- Министерство на младежта и спорта;
- Общинска администрация Вълчедръм и кметства в общината;
- Дирекция „Бюро по труда“;
- Социални и здравни институции;
- Училища и детски градини;
- ЦПЛР-ОДК
- Народни читалища;
- Спортни клубове;
- Самодейци.

Настоящият план се приема за 2022 г. и определя целите и приоритетите на общинската политика за младите хора, като в процеса на изпълнение той може да бъде актуализиран в зависимост от постигнатите резултати и евентуалните промени, които биха могли да настъпят в политиките за младежта.